

Tekstil İşçisinin Sesi

Sayı: 4

İletişim: tekstiliscisi@gmail.com

***Güvencesiz, kayıtdışı çalışmak istemiyoruz!
Sigortalı, güvenceli çalışmak hakkımız!***

***Çalışma saatleri kısaltılsın! Paydos saatini
bilmek, fazla mesai ücretimizi almak
istiyoruz!***

Ücretsiz izin dayatmasına son!

Sendika haktır, engellenemez!

Texim direnişi kazanımla sonuçlandı!

Bültenimizin daha önceki sayılarında mücadelelerini aktardığımız, İstanbul Merter'de sendikalı oldukları için işten atılan ve 88 gün boyunca direnen Texim işçileri, direnişlerini zafer ile sonlandırdılar.

Texim Triko işçileri gece gündüz demeden 12 saat çalışıyorlardı. Ancak haklarının hiç birini alamadıkları gibi, ailelerinin yüzünü dahi göremiyorlardı. Bu da yetmiyormuş gibi bazı günler 24 saat dahi çalışıyorlardı. Ancak bu duruma dur deme vaktinin geldiğini anlayan Texim işçileri, sendika arayışlarına başladılar. Arayış sonrasında Türk-İş'e bağlı Teksif sendikası ile tanışan işçiler, örgütlenmeye başladılar. İlk iş olarak da örgütlü olarak çalışma saatlerini 12 saatten 8 saate indirdiler. Ancak bu durum karşısında tavır alan patron, ilk hamle olarak maaşları saat bazında ödemek için işçilere bordro imzalatmaya kalkıştı. Bu durumu da kabul etmeyen işçiler, bordroları imzalamadılar. Buna karşılık patron, ikinci bir hamle olarak işçi sayısı sabitken, makine sayını yüzde elli arttırdı. Bu durum karşısında kesin tavır koyan işçiler, on gün boyunca makineleri çalıştırmayıp grev yaptılar. Ancak on birinci gün işten çıkartıldılar.

İşten çıkartılan işçiler, aynı gün şirketin hemen önüne direniş çadırlarını kurdular. Bu durum karşısında şaşıran patron, direniş çadırının olduğu alanı tankerler ile kapatmaya çalıştı. Bu durum karşısında tankerlerin üstüne çıkıp pankartlarını açan işçiler yılmadılar, direnişi sürdürdüler. Bu duruma iyice sinirlenen patron, bir sonraki hamle olarak, direniş çadırının olduğu alana bir tanker su boşalttı.

Tüm bu süreçler sonrasında sesi soluğu çıkmayan patron iki defa işçilerin direnişten vazgeçmeleri için para teklif etti. Ancak patron, işçilerin haklarıyla birlikte işe iade edilme taleplerini duymazdan geliyordu. Dolayısıyla işçiler bunu da kabul etmediler. Süreç her gün yeni bir

hareket kazanırken, Texim'e iş veren Hugo Boss patronunun durum hakkında bilgi almak için Texim'e gelmek istemesi üzerine, ziyaretin gerçekleşeceği gün, işten çıkartılan 36 işçinin karşısına 350 polis konuldu. Hak mücadelesi içerisinde olan işçilerin polislerle mücadelesi sırasında, polis amirinin telsizinden: "Bunlar, çevik kuvveti geçerse arkadaki panzeri çalıştırın ve yere düşeni tutun otobüse götürün" sesleri yükseliyordu. İşçiler her şeye rağmen fabrikanın merkez binasında basın açıklaması yapmak isteyince, çevik kuvvet ile aralarında arbede çıktı. Çıkan arbedede 1 işçi bayıldı ve hastaneye kaldırıldı. Direniş çadırını geri çekmek zorunda kalan işçiler, tüm bunlara rağmen yılmadılar ve başka bir alana çadırı kurup direnişlerine devam ettiler. Sendikayı içeriye sokmakta kararlı olan işçiler, direnişlerini ilk defa başlattıkları örme sektörüne yaymakta kararlılardı.

Tüm bunlar olurken, direnişin en önemli faktörlerinden bir tanesi olan maddi destek için, Türk-İş'in iç tüzüğünde yazan direnişteki işçilere maaş verme zorunluluğu, Türk-İş tarafından yerine getirilmek yerine, kendisine bağlı Teksif'e sadece ödenmesi gereken tutarın yarısını verdi. Bu durum karşısında çaresiz kalan işçiler, aileleriyle birlikte kermes düzenlemek zorunda kaldılar. Teksif sendikası bu sırada patron ile işe iade için pazarlıklara devam ediyordu. Pazarlıklar sonrasında patronun kanunen işçilere, kıdem tazminatının yanında ihbar tazminatı, çalışmadıkları süre boyunca tutan maaşları ve sendikalılar diye ödenmesi gereken cezalar vardı. Ancak cezayı ödemek istemeyen patron, işçilerden de sadece 12 kişiyi işe geri almak istiyordu. Amacı belliydi. Sendikayı ne olursa olsun içeri sokmamak!

Ancak bu durumu kabul etmeyen sendika, sonunda 89.gün patron ile mutabakata vardı ve işe iade isteyen işçileri pazartesi günü işe başlatacağını bildirdi. İşe iade istemeyenlere de, hakları olan ücretleri ödeyeceğini bildirdi. Böylece sendika işçilerin örgütlü mücadelesi ile Texim'e girdi ve Texim mücadelesi, işçi sınıfı açısından dayanışmanın ve direngenliğin ne kadar önemli olduğuna dair çok güzel bir örnek oldu.

Kayıtdışı sigortasız çalışmak istemiyoruz!

Kayıtdışı çalıştırmanın en anlaşılır şekildeki ifadesi sigortasız çalıştırmadır. Türkiye’de istihdam oranı en yüksek sektörlerden birisi olan tekstil sektöründe esas üretim merdiven altı tabir edilen ve mahalle aralarındaki 20-30 işçinin çalıştığı küçük atölyelerde yapılmaktadır. Bu atölyeler çoğunlukla, adı büyük firmaların taşeronlarıdır. Firmalar, daha fazla kâr elde edebilmek için buldukları en kolay yönteme başvururlar: İşçilerini sigortasız ve düşük ücretle çalıştırmak. İşte böylece ismi büyük firmalar, kendilerini temize çıkarır ve saygın bir şekilde varlıklarını sürdürmüş olurlar. Sigortasız işçi çalıştırma gibi kirli işleri de taşeronlarına yaptırmış olurlar.

Tekstil sektöründe çalışanların çoğu genç işçilerdir. Sigortasız çalışmaya çoğu zaman razı olmaktadırlar. Örgütsüzlük ve işsiz kalma korkusu bunun en önemli nedenleridir. Bir diğer etken de, genç işçilerin sigortalılığı bir süreliğine erteleme eğilimi göstermeleridir. Aslında devletin ilgili tüm kurumları da sigortasız çalıştırmanın, kayıtdışılığın farkındadır. Buna bir anlamda devlet tarafından örtülü olarak rıza gösterilmektedir. Kayıtdışılığın devleti rahatsız eden tek yanı, sigorta primi ve vergi kaybıdır. Bu da olmasa, kayıtdışılığın devlet açısından hiçbir sorun yaratmayacağı açıktır.

Hukuksal kurallar bakımından sigortalı çalıştırma zorunluluğu, şu an yürürlükte olmayan 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu’nun ilgili maddeleri ile şu an yürürlükte bulunan 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nun 8. Maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre, işverenlerin çalıştırdıkları işçiye ilişkin belgeleri işe başlamadan önce kuruma göndermeleri gerekmektedir. Yasal düzenlemeler gereği, sigortasız çalıştırma her ne olursa olsun yasaktır.

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre Türkiye’de kayıt dışı istihdam oranı 2012 Yılı Ağustos ayı itibariyle yüzde 40,1’dir. Sendikal örgütlülüğün neredeyse yok edilme noktasına getirildiği bir süreçte, kayıtdışılıkla

mücadele etmek son derece zordur. Türkiye’deki istihdamın neredeyse yarısı kayıtdışıdır. Tekstil ve hazır giyim sektöründe ise kayıtdışı istihdam oranı yüzde 60’lar düzeyindedir. Tekstil sektöründe, evde çalışmanın ve çocuk emeği sömürüsünün yaygın olması da bu oranları yükseltmektedir.

Kayıtdışılığa ses çıkarmamak, emekçilerin güvencesiz ve azami sömürü koşullarında çalıştırılmasına sebep olmanın yanında, taşeronluk sisteminin yaygınlaşmasına ve kurumsallaşmasına, dolayısıyla örgütlenmenin neredeyse olanaksızlığına yol açar.

Kayıtdışı istihdam edilen işçi sosyal güvenlik sisteminin dışında kalır. Bu durumda, işçi acil bir hastalık veya iş kazası geçirdiğinde hastanede sosyal güvenlikten yararlanamamaktadır. Ya da kadın işçilerin hamilelik öncesi ve doğum sonrası yasal izinlerini kullanamamaları, sosyal güvenlikten kaynaklanan gerekli ödemelerin (örn; doğum, emzirme yardımı vs.) yapılamaması gibi birçok sorun işçilerin önüne çıkmaktadır. İşçinin ayrıca, hukuki mevzuatın çerçevesi dışında kaldığı için ileride çalışma süresini tespit ettirebilmek ve alacaklarını alabilmek için dava açması ve masraf yapması gerekmektedir.

Kayıtdışılıkla işçilerin işten çıkarılması kolaylaşır. Sık işçi giriş çıkışları bu sektörde çok yoğundur. Dolayısıyla işçilerin birbirini tanıyacak kadar birlikte çalışma şansı da olamamakta, aralarında bir güven ilişkisi de oluşamamaktadır. Bu durum, işçileri bireysel kaygılarla hareket etmeye, en küçük sorunda mücadele yerine işi bırakmaya sevk etmektedir. Ancak çözümün bu olmadığı, sigortalı çalışmanın bir hak olduğu bilinciyle ve örgütlü bir şekilde mücadele etmenin gerekliliği ortadadır. Bu hakkı sonuna kadar savunmak ve bunun için mücadele etmek hepimizin görevidir.

Mısır'da tekstil işçileri ayakta!

Mısır'da diktatör Mübarek'in devrilmesinin ikinci yılı geride kalırken, devrime aktif olarak katılan tekstil işçileri öne çıkıyor. 2011 yılının hemen başlarında Tahrir Meydanı'nda (Mısır'ın Taksim'i) toplanan, sayısı milyonları geçen kitleler, günlerce ekmek ve özgürlük sloganları atmıştı. Bu gösteriler sonuç verdi ve Mübarek devrildi. Mübarek'i yıkan gösteriler sadece Mısır'ın başkenti Kahire'nin Tahrir meydanında yapılmadı. Birçok şehirde emekçiler ve yoksullar, bizim gibi sıradan, ekmeğinin derdine düşmüş insanlar sokağa çıktı. Ama bunlardan biri diğerlerinden birçok yönden ayrılıyor: El Kubra Mahalla

Mısır'ın büyük kentlerinden olan El Kubra Mahalla kentinin başlıca geçim kaynağı tekstil. Tekstilin başkenti Mahalla'daki grevler, devrimin ilk görevi yani Mübarek'in koltuğundan indirilmesinde büyük rol oynadı. On binlerce tekstil işçisi, aynı Tahrir Meydanı'ndaki kardeşleri gibi ekmek ve özgürlük sloganları attılar, ücretlerin yükseltilmesi, çalışma koşullarının düzeltilmesini talep ettiler.

Mısır'da devrim bitmiş değil. Ekmek ve özgürlük mücadelesi verenler, devrimin çalınmasına izin vermiyorlar. 2012'nin sonunda Mısır'da iktidara gelen, Türkiye'deki AKP'ye birçok yönden benzeyen Müslüman Kardeşlerin lideri başbakan Mursi, aynı devrik diktatör Mübarek gibi bütün yetkileri kendi elinde toplamak istedi. Buna göre Mursi, yargının hiçbir denetimine tabi olmayacaktı.

Halk hemen sokağa çıktı. Tahrir'e yüzbinler aktı. Sadece meydanlar değil, Mursi'nin çalışma ofisinin önu yangın yerine döndü. Tekstil işçileri yine

sahneye çıktı. Mahalla'da onbinlerce tekstil işçisi greve çıktı ve diğer sınıf kardeşleri gibi "Halk rejimin yıkılmasını istiyor" sloganını haykırdı. Tekstil kenti Mahalla'yı diğer kentlerden ayıran, tekstil işçilerinin yerel yönetimleri işgal edip kendi yönetim organlarını ilan etmesi oldu. Mısırlı tekstil işçileri, devrimin bitmediğini, kendi elleriyle devrimin devam ettiğini gösteriyordu.

Mısırlı tekstil işçileri daha iki sene öncesine kadar aynı Türkiyeli tekstil işçisi kardeşleri gibi örgütsüz ve dağınıktı, ne yapacağını bilmiyordu. Ancak devrimin öncüsü ve ilerleticisi oldular. Hatta diğer Mısırlılardan bir adım öne geçtiler ve kendi komitelerini kurup hükümetin yönetimini tanımadıklarını ilan ettiler.

Bizim de yolumuz Mahallalı tekstil işçilerinin yolu olmalıdır. Biz de kendi komitelerimizi kurmalı, birbirimizden haberdar olmalı, ortak olan sorunlarımıza karşı birlikte mücadele ederek çözüm bulmalıyız.

**Birbirimizden Haberdar
Olalım**

**Haberlerinizi, Şikâyetlerinizi Ve
Önerilerinizi Bizimle Paylaşın
Yayınlayalım**

Telefon: 0(530) 112 91 09

tekstiliscisi@gmail.com